

Genel

TÜRKİYE HAYAT ve EMEKLİLİK A.Ş. STANDART EMEKLİLİK YATIRIM FONU FON KURULU FAALİYET RAPORU (01.01.2023 – 31.12.2023 DÖNEMİ)

1- GENEL BİLGİLER

Fon'un Unvanı	Türkiye Hayat ve Emeklilik A.Ş. Standart Emeklilik Yatırım Fonu
Fon'un Türü	Standart Fon
Fon'un Adı	Standart Emeklilik Yatırım Fonu
Fon Tutarı ve Pay Sayısı	1.000.000.000.- TL (birmilyarTL) 100.000.000.000 (yüz milyar) Adet
Avans Tutarı	600.000.-TL (altı yüz bin TL)

2- FONUN KURULUŞUNA ve HALKA ARZINA İLİŞKİN BİLGİLER

	TARİH	NO
Kuruluşa İlişkin Kurul Kararı	04/09/2003	47
Kuruluşa İlişkin Kurul İzni	12/09/2003	78645
Fon İçtüzüğü Tescili	17/09/2003	103529-2003
Fon İçtüzüğü'nün Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde İlanı	22/09/2003	5890

3- FON KURULU ÜYELERİ

Gökçen Yaman AKGÜN	Fon Kurulu Üyesi	Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş.
Gürol Sami ÖZER	Fon Kurulu Üyesi	Türkiye Hayat ve Emeklilik A.Ş.
Nesrin KAYĞUN	Fon Kurulu Üyesi	Türkiye Hayat ve Emeklilik A.Ş.

4- FON PORTFÖY YÖNETİCİLERİ

Abdurrahim AYDOĞDU, Ahmet Turan ÖZGÜL, Ali BAHTİYAR, Ayşe Seher AYDIN, Barış DEMİR, Fatimet Tinemis SARIHAN, Gökçen Yaman AKGÜN, Kenan TURAN, Kerem YEREBASMAZ, Muhammed TİRYAKİ, Oğuz ZIDDIOĞLU, Zühal BAYAR

5- PİYASA DEĞERLENDİRMESİ

Küresel çapta 2023 yılı enflasyondaki seyrin yakından izlendiği bir yıl oldu. Yüksek sayılabilecek fiyat artışları ve ABD ekonomisinin dirençli görüntüsü, Fed (Amerikan Merkez Bankası)'ın yılın önemli kısmında şahin bir tutum sergilemesine neden oldu. Nitekim Fed, faiz artırımlarını yılın sonunda durdursa da 2023 yılı boyunca politika faizini artırmaya devam etti ve söz konusu yılda politika faizini 100 baz puan artırarak %5,25 - %5,50 aralığına kadar çıkarttı. Bununla birlikte yılın ikinci yarısında verilerde yumuşama emareleri gözlemlendi. Enflasyonda ise düşüş eğilimi yaşandı. TÜFE %6,4'lerden %3,4'e kadar gerilerken, Fed'in yakından izlediği çekirdek PCE (Kişisel Tüketim Harcamaları) enflasyonu %3,2'ye düştü.

Yılın ikinci çeyreğinde Çin ekonomisindeki momentum kaybına istinaden Avrupa'da zayıflama eğilimi gösteren PMI verilerine karşın Avrupa Merkez Bankası (ECB) enflasyondaki risklere dikkat çekti ve faizi 200 baz puan artırarak %4,50 seviyesine kadar yükseltti. Euro Bölgesi enflasyonu ise ilk çeyrekte gözlenen yıllık çift haneli oranların ardından faiz artışları ve enerji fiyatlarındaki seyrirle birlikte düşüşe geçti ve yılın son aylarında %2,4'e kadar geldiği gözlemlendi. Sonrasında düşen enflasyonla birlikte ECB de Fed gibi faiz artışlarını durdurdu.

Genel

Asya'da ise Japonya'nın ultra gevşek para politikası devam etti. Enflasyon dışında da 2023 yılında bazı gelişmeler takip edildi; ancak bu gelişmeler genel olarak ikinci planda kaldı. Faizlerin geldiği noktada sistematik risklerin gündeme gelmesine karşılık (ABD'de bir banka menkul kıymet portföyünün satışının ardından zarar yazdı) hükümetler bazı önlemlerle riskin büyümesini engelledi. Orta Doğu'da artan gerginlik de jeopolitik risk olarak öne çıkarken, söz konusu durum piyasalar üzerinde geçici ve kısmi bir baskı unsuru olarak kaldı. Ağustos ayında uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch'in, ABD'nin uzun vadeli kredi notunu düşürmesi de net bir etki yaratmadı.

Fiyatlamalar tarafında bakıldığında, faiz artışlarına karşın resesyon endişelerinin düşük düzeyde gerçekleşmesi ve enflasyonist ortam küresel borsaları destekledi. MSCI Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülke endeksleri sırasıyla %21,8 ve %7,0 oranında değer kazandı. Dolar endeksi (DXY) %2,1 değer kaybederken; Euro/Dolar paritesi, ECB'nin görece şahin tutumu, enerji fiyatlarındaki düşüş ve risk iştahındaki görüntüyle birlikte %3,1 oranında yükseliş kaydetti ve 1,10'un hafif üzerinde kapatmayı başardı. Artan enflasyon endişeleri sonrasında yıl içerisinde %5'in hafif üzerine çıkan ABD on yıllık tahvil faizi ise yılı %3,88'den tamamladı. Dolar'ın güçlenmemesi, reel faizlerin çok yükselmemesi ve genel olarak kırılan ortamın arka planda kalması ile birlikte ons altın 2023 yılında %13,1 oranında prim yaptı. Emtialar tarafında ise Bloomberg emtia endeksi %12,6 oranında düşüş kaydetti. Enerji fiyatlarında da genel olarak düşüşler gözlemlendi. Brent petroldeki değer kaybı %10,3 olarak gerçekleşti.

Yurtiçi tarafta ise yılın ilk yarısında, Kahramanmaraş merkezli ve on ilimizi etkileyen deprem felaketi ve Mayıs ayında yapılan Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili Genel Seçimi önemli olaylar olarak izlendi. Asrın felaketi olarak değerlendirilen depremin ekonomi üzerindeki olası etkileri de bir taraftan takip edilirken; ilk turda Cumhurbaşkanlığı'nın Meclis'te çoğunluğunu elde ettiği Genel Seçimde ise Cumhurbaşkanlığı'nın Cumhurbaşkanı adayı Sayın Recep Tayyip Erdoğan, ikinci turdaki oylamada yeniden Cumhurbaşkanı seçildi. Erdoğan, seçim sonrasında yaptığı açıklamada, güven ve istikrarla yola devam edeceklerini ve güçlü bir ekonomi yönetiminin bu iki kavram üzerine kurulacağını söyledi. Erdoğan yeni Kabine'de Hazine ve Maliye Bakanı olarak Sayın Mehmet Şimşek'i atadı. Şimşek, makro-finansal istikrar, orta vadeli program, uluslararası normlara uygunluk, kurala dayalılık, öngörülebilirlik gibi piyasa dostu ifadelerle vurgu yaptı. Merkez Bankası Başkanlığına ise daha önce Goldman Sachs Group ve First Republic Bank'te görev alan Hafize Gayerkan atandı. Erkan başkanlığındaki ilk TCMB toplantısında politika faizi %8,50'den %15 seviyesine yükseltildi. Böylelikle politika faizi Mart 2021'den bu yana ilk kez artırılmış oldu. Enflasyon görünümünde belirgin iyileşme sağlanana kadar parasal sıkılaştırmanın gerektiği zamanda ve gerektiği ölçüde kademeli olarak güçlendirileceği vurgulandı. Mevcut mikro ve makro ihtiyatı çerçevesinin, etki analizlerine dayanarak ve kademeli bir anlayışla sadeleştirileceğinin ifade edilmesiyle birlikte TL varlıkları destekleyici adımlar atıldı. TCMB faiz oranlarını %42,5'e kadar çıkartırken, bu süreçte Merkez Bankası brüt rezervlerinde yükseliş gözlemlendi. Kur Korumalı Mevduat'ta ise kademeli düşüş gözlemlendi. Diğer yandan, ikinci yarının ilk aylarında enflasyon yüksek seyretse de TCMB'nin adımlarıyla artış hızında düşüş gözlemlendi. Yıllık enflasyon TCMB'nin öngördüğü seviyelere yakın gerçekleşti. 2023 yılında enflasyon %64,8 oldu. Öte taraftan, ekonomik aktivitede soğuma sınırlı gerçekleşirken, makro tarafta dengelenme eğilimi gözlemlendi. Bununla birlikte, PMI verisi eşik 50 seviyesinin altında kaldı. Atılan normalleşme adımları kapsamında, ülke risk primimizde (5 yıllık CDS) önemli iyileşme görüldü. 5 yıllık CDS, 2023 yılında 225 baz puanı iyileşerek 285 baz puanına kadar geriledi. Risklerin azalmasına bağlı olarak kredi derecelendirme kuruluşlarından olumlu dönüşler olurken, S&P Türkiye'nin "B" seviyesindeki uzun vadeli kredi notunun görünümünü "durağan"dan "pozitif"e revize etti. Bununla birlikte, sermaye akımlarında uluslararası yatırımcıların TL varlıklara ilgisinin arttığını gözlemledik. Hem hisse senetlerine hem de borçlanma araçlarına son dönemlerde görülmeyen girişler yaşandı. Fiyatlamalar tarafına bakıldığında; zor geçen yılın ardından BIST100 endeksi TL bazında %35,6 oranında yükseliş kaydetse de Dolar bazında %14,1 oranında düşüş kaydetti. TL de sepet bazında (1 USD 1 EUR ortalaması) %37,6 oranında değer kaybetti.

2024 yılı, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın devamı ve Kızıldeniz eksenli Orta Doğu gerilimine ek olarak, 2023 yılındaki global ölçekteki faiz artırımlarının etkilerini hissedeceğimiz bir yıl olacaktır. ABD ve Avrupa tarafında yumuşak iniş ve resesyon senaryoları konuşulmaya devam edecektir. Özellikle yılın ilk yarısında soğuyan ekonomilerin emtia ve riskli varlıklar üzerinde baskı yaratması olasılığını yüksek görürken Fed'in şahin tutumunu geride bırakması ve yılın ikinci yarısına yaklaşırken başlayabileceği faiz indirimleri bilhassa gelişmekte olan piyasalar için pozitif olacağını düşünüyoruz. Bu minvalde Türkiye ekonomisinde önce sabit getirili varlıklar, akabinde hisse senedi piyasası için yabancı ilgisi gündeme gelebilir. Enflasyonun Mayıs'ta zirveyi gördükten sonra yıl sonuna doğru Merkez Bankası'nın %36 seviyesindeki hedefine doğru gerilemesi hem yerli hem yabancı güveni açısından önemli bir gösterge olacaktır. Kur Korumalı Mevduat stokundaki

Genel

kademeli azalış ve finansal mevzuattaki sadeleşme adımlarının devamı da bu süreci güçlendirecektir. Reel ekonomi tarafında ise artan kredi faizleri şirketler üzerinde bir miktar baskı yaratabilecekse de resesyon ihtimali olası görünmemektedir. Bu doğrultuda düşük borçlu, nakit akışı kuvvetli, fiyatlama gücü yüksek şirketlerin öne çıkacağı bir yıl olacaktır.

6- FONUN PERFORMANS BİLGİLERİ

31.12.2023 (*) tarihi itibarıyla fonun birim pay değeri 0,158550 olarak gerçekleşmiştir.

Fon 01.01.2023 - 31.12.2023 döneminde net %19,76 oranında getiri sağlarken, karşılaştırma ölçütünün getirisi aynı dönemde %2,27 olmuştur.

(*) 31.12.2023 tarihinin tatil günü olması sebebi ile 31.12.2023 sonu ile hazırlanan performans raporlarında 02.01.2024 tarihinde geçerli olan 29.12.2023 tarihi ile oluşturulan Fon Portföy Değeri ve Net Varlık Değeri tablolarındaki değerler kullanılmıştır.

7- FONUN PORTFÖY BİLGİLERİ

	31.12.2023
Fon Net Varlık Değeri (TL)	5.110.210.057,89
Dolaşımdaki Pay Sayısı (Adet)	32.230.851.139,593
Birim Pay Değeri (TL/Adet)	0,158550

Portföy Dağılımı %	31.12.2023
Devlet Tahvili	62,62%
Hisse	25,65%
Girişim Sermayesi Yatırım Fonları Katılma Payları	5,82%
Borsa Yatırım Fonları Katılma Payları	2,41%
Mevduat (TL)	1,76%
Özel Sektör Tahvili	1,12%
VDMK	0,62%
TOPLAM	100,00%

8- FONUN YATIRIM STRATEJİSİ ve KARŞILAŞTIRMA ÖLÇÜTÜ

Fon, portföyünün asgari yüzde altmışı, Bakanlıkça ihraç edilen Türk Lirası cinsinden borçlanma araçlarında, gelir ortaklığı senetlerinde veya kira sertifikalarına yatırarak gelir elde etmeyi hedefler. Fon portföyünün azami yüzde otuzu ise Türk Lirası cinsinden ve Borsada işlem görmesi kaydıyla bankalar veya yatırım yapılabilir seviyede derecelendirme notuna sahip olan diğer ihraççılar tarafından ihraç edilen borçlanma araçlarında, Borsada işlem görmesi kaydıyla fon kullanıcısı bankalar olan veya kendisi veya fon kullanıcısı yatırım yapılabilir seviyede derecelendirme notuna sahip olan kira sertifikalarında, İpotek ve varlık teminatlı menkul kıymetlerde, ipotek ve varlığa dayalı menkul kıymetlerde, vaad sözleşmelerinde, asgari yüzde onu BIST 100, BIST Sürdürülebilirlik Endeksi, BIST Kurumsal Yönetim Endeksi ve Borsa İstanbul A.Ş. tarafından hesaplanan katılım endekslerindeki paylarda, azami yüzde yirmi beşi Türk Lirası cinsinden vadeli mevduatta, katılma hesabında, azami yüzde ikisi ters repoda ve Takasbank Para Piyasası ve Yurtiçi Organize Para Piyasası İşlemlerinde yatırıma yönlendirilir.

Fonun karşılaştırma ölçütü olarak %10 BIST 100 GETİRİ Endeksi + %20 BIST-KYD 1 AYLIK MEVDUAT TL Endeksi + %20 BIST-KYD DIBS 365 GÜN Endeksi + %40 BIST-KYD DIBS TUM Endeksi + %10 BIST-KYD OSBA SABİT Endeksi kullanılmaktadır.

9- FON KURULU TOPLANTILARI

01.01.2023 – 31.12.2023 dönemi içerisinde Fon kurulu olağan toplantılarını gerçekleştirmiş olup, Fonun performansı başta olmak üzere piyasalardaki ve sektördeki gelişmeler görüşülmüştür. Fon Kurulunun almış olduğu kararlar;

- 1) 11.01.2023 tarih ve 1 sayılı fon kurulu toplantısında; olağandışı piyasa koşullarının varlığı sebebi ile geriye dönük test sonuçlarında aşım yaşanan 23.02.2022 ve 04.01.2023 tarihli günlerin olağanüstü gün olarak kabul edilmesi ve geriye dönük test çalışmalarında dikkate alınmaması konusunda karar verilmiştir.
- 2) 09.02.2023 tarih ve 2 sayılı fon kurulu toplantısında; Emeklilik Yatırım Fonlarının Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 27. maddesi çerçevesinde ülkemizde yaşanan deprem dolayısıyla Borsa İstanbul A.Ş. Pay Piyasası'nın kapalı olması nedeniyle ve SEDDK'dan gelen 08.02.2023-2023/2 nolu sektör duyurusu ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun 08.02.2023 tarih ve 7/158 sayılı kararına istinaden; 08.02.2023 tarihinden başlayarak Pay Piyasası yeniden açılıncaya kadar fonun Kamuyu Aydınlatma Platformu sayfasında yapılacak bir duyuru ile yatırımcılara bilgi verilmesi kaydıyla; Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu (BEFAS) işlemleri de dahil olmak üzere fon paylarının alım satımının durdurulmasına, Pay alım-satım talimatlarının pay piyasasının açılacağı 15.02.2023 gün sonu değerlendirme fiyatı ile 16.02.2023 tarihinde uygulanacak fon fiyatı ile oluşturulmasına karar verilmiştir.
- 3) 29.03.2023 tarih ve 3 sayılı fon kurulu toplantısında; Fon denetçisi tarafından hazırlanan ve Fon Kurulu'na sunulan 01.01.2022 - 31.12.2022 dönemine ait Bireysel Emeklilik Yatırım Fonları denetim raporu incelenmiştir.
- 4) 27.04.2023 tarih ve 4 sayılı fon kurulu toplantısında; Fon'un bağımsız denetim firması tarafından hazırlanan 01.01.2022 - 31.12.2022 dönemine ait "Finansal Tabloların Bağımsız Denetim Raporu" ile 31.12.2022 tarihli "Portföy Değeri ve Net Varlık Değeri Tabloları" Fon Kurulu tarafından görev ve sorumluluk alanında sahip olduğu bilgiler çerçevesinde incelenmiştir. Hazırlanmış finansal tabloların Fon'un aktifleri, pasifleri, finansal durumu, kar ve zararı ile ilgili gerçek durumu dürüst bir biçimde yansıttığı ve fiyat raporlarının fon içtüzüğüne, izahnamesine ve mevzuata uygun olarak hazırlandığı görülmüştür. Fon'un 01.01.2022 - 31.12.2022 dönemine ait yıllık raporu ve ekleri hazırlanmış ve onaylanmıştır. Mevzuat uyarınca gerekli tüm bildirimlerin yapılmasına karar verilmiştir.
- 5) 19.06.2023 tarih ve 5 sayılı fon kurulu toplantısında; Türkiye Hayat ve Emeklilik A.Ş.'nin kurucusu olduğu fonlar için 2023 Yılı Bağımsız Denetimine ilişkin olarak "PwC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş." ile bağımsız denetim sözleşmesi imzalanmasına karar verilmiştir.
- 6) 31.07.2023 tarih ve 6 sayılı fon kurulu toplantısında; Sermaye Piyasası Kurulu'nun 20.07.2023 tarih ve 40/834 sayılı toplantısında Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği tarafından yayımlanan 'Kolektif Yatırım Kuruluşu Portföylerinde Yer Alan Varlıkların Değerleme Esaslarına İlişkin Yönerge" kapsamında emeklilik yatırım fonlarının portföylerine dahil edilebilen varlık ve işlemlerin değerlendirme yöntemlerinde yapılması gereken değişiklikler nedeniyle fon İzahnamelerinin 5.5. maddesinde yapılacak değişikliklere izin verilmesi talebiyle Kurullarına başvuru yapılmasına gerek bulunmadığı, güncellenen emeklilik yatırım fonu ve OKS emeklilik yatırım fonu kayda alma İzahname standartlarının Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP) sayfasına atıf yapılmış olan maddelerine uyum sağlamak amacıyla yapılacak izahname değişikliklerinin, fonun KAP sayfasının güncellenmesi suretiyle Kurulun onayı aranmaksızın kurucular tarafından yapılarak güncel izahnameler ile değişikliklere ilişkin duyuruların KAP 'ta ve kurucunun resmi internet sitesinde ilan edilmesi gerektiği kararı alınmıştır.

Bu çerçevede yönerge kapsamında uygulamaya geçilerek, fon izahnamesinin 5.5. maddesi kayda alma İzahname standartları çerçevesinde değiştirilmesine, güncel izahname ile katılımcılara duyuru formu ve Risk Ölçüm-Değerleme Esasları' nın KAP'ta ve resmi internet sitemizde ilan edilmesine karar verilmiştir.

Genel

7) 25.10.2023 tarih ve 7 sayılı fon kurulu toplantısında; Türkiye Hayat ve Emeklilik A.Ş. bünyesindeki İç Kontrol ve Risk Yönetimi Müdürlüğü tarafından haftalık olarak kontrol edilen fonun volatilité ve risk değeri bilgilerine göre son 4 ay içerisinde fonun volatilité ve risk değerinín sıklıkla “4” olarak olduğu raporlanmış olup, Rehber kapsamında, Fon tanıtım formundaki “5” olan risk değerinín “4” olarak değıştirilmesi ve SPK nezdinde gerekli bildirimlerin yapılarak değışikliğin KAP’ta ilan edilmesine karar verilmiştir.

İçtüzük, izahname ve tanıtım formunun son haline ve içtüzük, izahname ve fon tanıtım formu tadil metinlerine internet sitemizin ana sayfasında “Bireysel Emeklilik” başlığı altında bulunan “Sürekli Bilgilendirme” bölümünden ulaşılabilir. Ayrıca ilgili dokümanlar KAP’ta da yayımlanmaktadır.

Gökçen Yaman AKGÜN
Fon Kurulu Üyesi

Gürol Sami ÖZER
Fon Kurulu Üyesi

Nesrin KAYĞUN
Fon Kurulu Üyesi